

2012-11-09

Dnr: 551-3032-11
Anl.nr: 0381-60-001

Miljöprövningsdelegationen

Vafab Miljö
721 87 Västerås

Slutliga villkor rörande varaktigt omhändertagande av lakvatten från Annelunds avfallsanläggning, på fastigheten Sneden S:1 i Enköpings kommun

Koder enligt bilagan till förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd 90.300 och 90.50

BESLUT

Miljöprövningsdelegationen inom Länsstyrelsen i Uppsala län beslutar att som slutliga villkor för lakvattenhanteringen i det tillstånd enligt miljöskyddslagen som meddelades Vafab Miljö AB (org.nr 556191-4200) den 4 januari 1993, dnr 242-4758-92 skall följande gälla:

27. Lakvattnet från Annelunds avfallsanläggning ska överföras till Enköpings avloppsreningsverk. Överföring får ske först efter att lakvattnet förbehandlats lokalt i en luftad damm och ett partikelfilter. Den närmare utformningen av partikelfiltret ska ske i samråd med avloppsreningsverkets huvudman och tillsynsmyndigheten.

Villkor 24 ändras och får följande lydelse:

Intill utgången av år 2014, då sluttäckningen ska vara avslutad, ska lakvattnet samlas upp och behandlas lokalt vid avfallsupplaget genom luftning i utjämningsbassäng. Därifrån ska det lokalt behandlade lakvattnet avledas till Enköpings avloppsreningsverk. I samband med att sluttäckning av deponin slutförs, senast den 31 december 2014, ska en varaktig lösning för slutligt omhändertagande av lakvatten från deponin, i enlighet med vad som föreskrivs i villkor 27, vara genomförd

BAKGRUND

I beslut daterat den 10 februari 2005, dnr 551-155-98, fastställde Miljöprövningsdelegationen inom Länsstyrelsen i Uppsala län slutliga villkor för behandling och deponering av hushållsavfall och övrigt organiskt avfall, slutliga villkor för behandling och bortledning av lakvatten samt slutliga villkor om upplagets sluthöjd i tillstånd enligt miljöskyddslagen meddelat Västmanlands avfallsaktiebolag (Vafab) den 4 januari 1993, dnr 242-4758-92, om behandling och deponering av sammanlagt 35 000 ton avfall per år.

Av slutligt villkor 24 framgår bl a; att i samband med att sluttäckningen av deponin slutförs, senast den 31 december 2012, skall en varaktigt godtagbar lösning för

slutligt omhändertagande av lakvatten från deponin vara genomförd. Underlag för prövning av denna fråga skall redovisas för den myndighet som har att godkänna eller tillståndspröva frågan enligt miljöbalkens bestämmelser.

Ärendets handläggning

Vafab Miljö (bolaget) inkom med redovisning och förslag till varaktig lösning för behandling av lakvatten från Annelunds avfallsanläggning. Efter komplettering kungjordes handlingarna i Enköpingsposten och UNT den 2 december 2011. Ärendet remitterades till miljö- och byggnadsnämnden och teknikförvaltningen i Enköpings kommun samt Länsstyrelsen i Uppsala län. Bolaget har beretts möjlighet att bemöta inkomna yttranden.

SÖKANDES REDOVISNING

Lakvattenmängderna uppgår för närvarande till ca 20 000 m³/år. När sluttäckningen av deponin är avslutad (vid utgången av 2014) bedöms dessa mängder minska till 13 600 m³/år varav ca 5 400 m³ per år kommer från deponin. Det är dessa 5 400 m³ som utgör ett genuint lakvatten. Övrigt vatten härrör från t e x kör- och lagerytor, sorteringsytor och ytor för behandling av avfall. Det är lakvatten från deponin som svarar för merparten av föroreningsinnehållet.

Utförd karakterisering av lakvattnet från Annelunds avfallsanläggning visar att lakvattnet i allt väsentligt motsvarar genomsnittet för svenska lakvatten, enligt de samlade resultat som redovisas i rapporten Utvärdering av behandlingsmetoder för lakvatten från deponier, rapport 2007:7 från Avfall Sverige. När det gäller COD, BOD och kväve visar karakteriseringen att lakvattnet från Annelund har lägre halter än genomsnittet för svenska lakvatten. Detsamma gäller flertalet metaller. Det kan nämnas att lakvattnets metallhalter underskrider de dricksvattenkriterier som gäller enligt Livsmedelsverkets föreskrifter SLVFS 2001:30 utom såvitt avser järn och mangan. De båda sistnämnda metallerna medför emellertid inte några risker för omgivande miljö. Analyserade organiska föreningar har inte visat sig förekomma i sådana halter att toxiska effekter kan förväntas. Inte heller har någon östrogen respons eller nämnvärd androgen effekt uppmätts. Utförda tester indikerar inte att slammet från reningsverket efter rening av lakvatten kommer att vara påverkat på ett sådant sätt att det inte skulle kunna certifieras enligt REVAC's bestämmelser för spridning på åkermark. Inte heller bedöms lakvattnet påverka reningsprocessen i Enköpings reningsverk negativt. Med hänsyn till ovanstående bedöms dimensionerande parametrar för omhändertagande av lakvatten från Annelunds avfallsanläggning vara totalfosfor, kväve och BOD7, vilket för övrigt är de parametrar som normalt villkorregleras för kommunala reningsverk. Bolaget har redovisat sammanlagt fem behandlingsalternativ:

1. lokal lakvattenrening med kemisk fällning,
2. förbehandling med partikelavskiljning vid Annelunds avfallsanläggning och därefter avledning till kommunalt reningsverk.
3. lokal rening för långtgående kvävereduktion
4. avledning till Dagvattenparken, anläggning för behandling av kommunalt dagvatten.

5. avledning till Dagvattenparken efter lokal behandling vid Annelunds avfallsanläggning m a p ammoniumkväve.

Val av behandlingslösning; alternativ 1 innebär hög driftskostnad, dessutom genereras stora mängder svåravvattnat kemsлам. Detta är en gammal metod för lakvattenrening som inte längre kan rekommenderas, alternativ 2 bedöms vara miljömässigt bra val till rimlig kostnad, alternativ 3 bedöms ge liten miljönytta till mycket hög kostnad, alternativ 4 är ett intressant alternativ, frågetecken för ammoniumbelastningen på parken, alternativ 5 utgör modifierad version av alt. 4 och innebär separering av "genuina lakvatten" och "ytvatten" från avfallsanläggningen varvid det "genuina lakvattnet" leds till luftad damm och översilningsyta för ammoniumreduktion.

Sammantaget innebär det att bolaget förordar alternativen 2 och 5.

Bolaget gör bedömningen att fosfor är den parameter som har störst betydelse för Enköpingsån och Mälaren. Därefter följer syreförhållande som också anses vara av stor vikt. Totalkvävehalten bedöms ha underordnad betydelse för recipienten.

Eftersom fosforreduktion prioriteras i recipientutvärderingen anses fortsatt överledning till kommunalt reningsverk ge bästa reningseffekt ur recipientperspektiv. Påpekas bör att inget av alternativen som behandlats i recipientutredningen (med nollalternativ i nuvarande lakvattenhantering), eller alternativen 2 och 5 kommer att ge någon påtaglig skillnad i de biologiska eller vattenkemiska förhållandena i recipienten.

YRKANDEN OCH ÅTAGANDEN

Bolaget yrkar i första hand att lakvattnet från Annelunds avfallsanläggning även fortsättningsvis bör överledas till det kommunala reningsverket. För att minimera belastningen på reningsverket åtar sig bolaget att förbehandla lakvattnet lokalt i luftad damm och ett partikelfilter, allt i huvudsaklig enlighet med vad som anges under alternativ 2 i utredningsförslaget.

Bolaget yrkar i andra hand att vad som anges som utredningsalternativ 5 ska gälla. Detta alternativ bedöms av bolaget vara i stort sett likvärdig, ur miljösynpunkt, med bolagets förstahandsyrkande. Bolaget konstaterar också att den tidpunkt som angavs i villkor 24, se under rubriken "tidigare beslut", för när en varaktig lösning för lakvattenhantering skulle vara på plats angavs till 31 december 2012. Tidpunkten baserades på att sluttäckningen av deponin beräknades vara avslutad då. Bolaget konstaterar att deponin inte kommer vara sluttäckt förrän 2014 och föreslår därför att tidpunkten för när den nya lakvattenreningen senast ska tas i drift ändras till 31 december 2014.

YTTRANDEN

Miljö- och byggnadsnämnden i Enköpings kommun har yttrat sig i ärendet och anfört i huvudsak följande. Det skulle vara intressant om lakvatten från Annelunds deponi kunde tas om hand lokalt så nära källan som möjligt och att man utnyttjade lakvattnets näringsinnehåll som en resurs. Lakvattnet skulle i sådana fall samlas upp i täta dammsystem för bevattning av energiskog eller gräs. Ett slutligt villkor för

varaktigt omhändertagande av lakvatten från Annelunds deponi bör utformas så att det inte låser fast bolaget i framtiden till enbart en lösning för hanteringen av lakvattnet.

Teknikförvaltningen, vatten- och avfallsavdelningen, Enköpings kommun har tagit del av bolagets utredning och i yttrande förordat alternativ 2 (förbehandling med partikelavskiljning och avledning till kommunalt reningsverk). Däremot anser förvaltningen att det krävs en bättre beskrivning samt dimensionering av partikelfiltret.

Länsstyrelsen i Uppsala län har i yttrande ställt sig positiv till bolagets förslag till varaktig lösning av rening av lakvattnet.

SÖKANDES BEMÖTANDE AV YTTRANDENA

Bolaget har i rubricerat ärende mottagit yttrande från miljö- och byggnadsnämnden i Enköping, med bilagd tjänsteskrivelse från teknikförvaltningen i Enköping.

Bolaget konstaterar inledningsvis att teknikförvaltningen, utan närmare motivering, nu förordar annan lokal förbehandling av lakvatten än vad man tidigare redovisat. Bolaget motsätter sig emellertid inte förvaltningens förnyade ställningstagande och hänvisar i övrigt till slutsatserna i tidigare ingivet utredningsmaterial.

MILJÖPRÖVNINGSDELEGATIONENS BEDÖMNING

Miljöprövningsdelegationen bedömer att bolaget i huvudsak utfört och redovisat de utredningar som krävdes i provotidsutredningen. Miljöprövningsdelegationen delar bolagets uppfattning att fosfor är den begränsande faktorn i recipienten Enköpingsån som mynnar i Mälaren. Även kväve har betydelse för recipientförhållandena, bör dock inriktningen på avloppsvattenbehandlingen i nu aktuellt ärende vara att uppnå maximal fosforrening. Bolaget får anses ha visat att lakvattnet inte har toxiska egenskaper eller metallnivåer som kan påverka det biologiska reningssteget eller slammet i avloppsreningsverket negativt. Även om akvatten generellt sett inte är ett vatten som bör tillföras ett reningsverk, bedöms lakvattnet från Annelunds avfallsanläggning, av skäl som anges ovan, vara behandlingsbart i verket. Av utredningen framgår att alternativ 2, innebärande att lakvatten från Annelunds avfallsanläggning överförs till Enköpings avloppsreningsverk, utgör det bästa alternativet för att uppnå bäst reningseffekt. Överföring från Annelunds avfallsanläggning får ske först efter att lakvattnet förbehandlats lokalt i en luftad damm och ett partikelfilter.

Utformningen av partikelfiltret har betydelse för det slutliga reningsresultatet varför samråd bör ske med huvudmannen för avloppsreningsverket och tillsynsmyndigheten, innan filtret installeras.

Miljö- och byggnadsnämnden efterfrågar ett flexibelt villkor som inte låser bolaget till en lösning, och som kan i framtiden medge en lokal lösning av lakvattenfrågan. Delegationen menar att den utredning som gjorts har haft det uttalade syftet att fastställa en varaktig lösning, utredningen har belyst ett antal alternativa förslag till sådana lösningar. Miljöprövningsdelegationen anser dock att utifrån föreliggande utredning att det för närvarande inte är möjligt att föreskriva ett villkor som medger en mer flexibel lakvattenhantering. Att förlänga utredningstiden är inte motiverat

särskilt med tanke på att deponin ska vara sluttäckt år 2014. Miljöbalken medger möjlighet att ansöka om villkorsändring eller ändringstillstånd om förhållandena förändras i en framtid.

Delegationen har inget att invända mot bolagets yrkande om ändring av tidpunkt för när den nya lakvattenhanteringen ska tas i drift. Tidpunkten ska därför ändras i enlighet med bolagets förslag.

Hur man överklagar

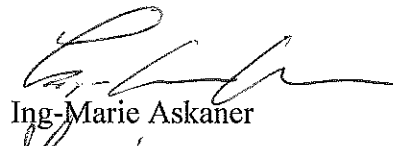
Detta beslut kan överklagas till Nacka tingsrätt, Mark- och miljödomstolen, se bilaga 1.

Beslut om kungörelsedelgivning
Se bilaga 2.

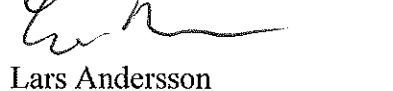
Beslut i ärendet har fattats av miljöprövningsdelegationen. I beslutet har deltagit länsassessor Annika Israelsson, ordförande, och miljöskyddshandläggare Ing-Marie Askaner, miljöskakkunnig. Ärendet har föredragits av miljöskyddshandläggare Lars Andersson, miljöskyddsensheten.

Annika Israelsson

Ing-Marie Askaner

Lars Andersson

BILAGA

1. Hur man överklagar
2. Beslut om kungörelsedelgivning

SÄNDLISTA

Naturvårdsverket, 106 48 Stockholm
Miljö- och byggnadsnämnden i Enköpings kommun
Teknikförvaltningen, vatten- och avfallsavdelningen, Enköpings kommun

Akten
Miljöskyddsensheten (IMA och LA)
Rättsensheten (AI)

Besvärshänvisning Nacka tingsrätt, Mark- och miljödomstolen

Hur man överklagar

Ni kan överklaga detta beslut hos **Nacka tingsrätt, Mark- och miljödomstolen**. Överklagandet ska vara skriftligt och undertecknat av Er. Tala om vilket beslut Ni överklagar, t ex genom att ange ärendets diarienummer. I överklagandet ska Ni redogöra för varför Ni menar att Länsstyrelsens beslut är felaktigt och hur Ni anser att det ska ändras. **Brevet ska lämnas/skickas till Länsstyrelsen** och inte till Nacka tingsrätt, Mark- och miljödomstolen. Överklagandet ska ha kommit in till **Länsstyrelsen inom tre veckor** från den dag Ni fick del av beslutet, annars kan Ert överklagande inte tas upp.

BESLUT OM KUNGÖRELSEDELGIVNING

Länsstyrelsen beslutar att underrättelse om beslutet den 9 november 2012 (dnr: 551-3032-11) om slutliga villkor enligt 9 kap. miljöbalken för Vafab Miljö AB rörande lakvattenhanteringen vid Annelunds avfallsanläggning, fastigheten Sneden S:1 i Enköpings kommun, innebärande att lakvatten efter förbehandling, avleds till Enköpings avloppsreningsverk, ska ske genom kungörelsedelgivning enligt reglerna i 47 och 49 §§ delgivningslagen (2010:1932)

Kungörelsen ska införas i Post- och Inrikes Tidningar, Enköpings-Posten och Uppsala Nya Tidning.

Beslutet hålls tillgängligt på Länsstyrelsen, diariet, Hammesplanaden 3 i Uppsala och på miljö- och byggnadsförvaltningen, Kungsgatan 42 i Enköping. Aktförvarare är Carina Jansson.

Delgivning anses skett när två veckor har förflutit från detta beslut eller den 23 november 2012.

